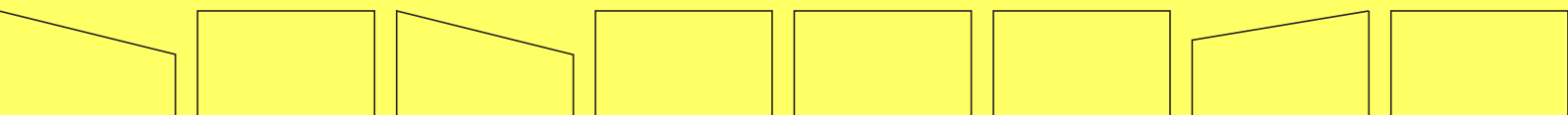

PROGRAMA D'ACTIVITATS EDUCATIVES

2026-2027

EXPOSICIÓ PERMANENT	02 - 05
Visita guiada	02
Guia didàctica «La Ciutat»: aula i L'ETNO	03
Taller Indumentària	04
Joc de L'Horta	05
EXPOSICIONS TEMPORALS	06 - 08
Exposició temporal - «El viatge de Fantasia»	
Visita guiada	06
Guia didàctica «Fantasia»: aula i L'ETNO	07
Narració oral per escoles	08
CICLOS CULTURALES	09 - 13
ESPANTA LA POR!	
Guia Escolar	10
Animació lectora a l'aula - Marieta i el mort	11
Animació lectora a l'aula - Tressor Encantada	12
Taller a L'ETNO - Mai no estem sols al bosc	13
RECURSOS EDUCATIUS	14 - 16
Faltar o morir	14
Fosses del Franquisme	15
Joc Enrol	16
SOL·LICITUDS I CONTACTE	17

VISITA GUIADA

NO ES FÀCIL SER VALENCIÀ Ó VALENCIANA

En el món en el qual vivim totes les identitats estan exposades a contradiccions, a tensions, a falta d'unanimitat. Fins i tot aquelles considerades com a dominants o molt poderoses estan subjectes a dissidències i a multitud de matisos. La identitat cultural, lluny de ser una construcció tancada, és una pluralitat d'identitats individuals en permanent canvi. Fenòmens com la globalització i les xarxes socials acceleren estes dinàmiques que, en realitat, sempre han existit.

L'exposició permanent de L'ETNO, vol compartir estes reflexions, i establir un diàleg des de la perspectiva de la identitat cultural, a partir de les nostres col·leccions (objectuals, documentals, fotogràfiques i testimonials), vinculades a la cultura tradicional i popular valenciana. Des d'esta perspectiva proposem un recorregut en tres àmbits:

- LA CIUTAT: local i global.
- L'HORTA I LA MARJAL: els imaginaris.
- SECÀ i MUNTANYA: les invisibilitats.

NO ÉS FÀCIL SER VALENCIÀ/NA

VISITA GUIADA

Duració 1 hora

Destinatari

Alumnat de Primària, Secundària, Batxillerat, Cicles Formatius i Universitats.

Idioma Valencià/Castellà

Nombre de persones de 10 a 25 persones

Dates

De dimarts a divendres de 10.00 h a 14.00 h
De dimarts a dijous de 16.00 h a 18.00 h

Objectius

- Abordar el coneixement de les formes de vida tradicional dels valencians i valencianes i contrastar-les amb el present.

EXPOSICIÓ PERMANENT SECCIÓ «LA CIUTAT: GLOBAL I LOCAL»

El concepte glocal descriu la interacció constant entre dinàmiques globals i realitats locals. L'homogeneïtzació arquitectònica, la gentrificació, la transformació dels hàbits de mobilitat o l'aparició de noves formes de treball coexistixen amb elements locals percebuts com a característics i propis de les ciutats valencianes.

El taller s'articula en dos contextos complementaris: l'aula i l'exposició permanent i s'organitza en tres sessions interrelacionades, concebudes com un recorregut progressiu d'aprenentatge:

- 1ª Sessió opcional (a l'aula): La ciutat. Introduïx a l'alumnat en els conceptes fonamentals que estructuren l'exposició i activa coneixements previs que afavorixen una aproximació inicial al tema abordat.

- 2ª Sessió (a L'ETNO): visita dinamitzada a l'exposició, establint relacions entre els fenòmens globals i locals que configuren la ciutat contemporània.

- 3ª Sessió (a L'ETNO). El consell de jòvens creatius. Síntesi i plasmació en una creació visual de propostes per una ciutat com un lloc amable, inclusiu, habitable i divers.

LA CIUTAT: GLOBAL I LOCAL

GUIA DIDACTICA (Aula i L'ETNO)

Duració Aula - 90 min / L'ETNO - 90 min

Destinatari

Alumnat de 5e i 6e Primària i 1er i 2n d'ESO

Idioma Valencià/Castella

Nombre de persones de 10 a 25 persones

Dates

De dimarts a divendres de 10.00 h a 14.00 h

Objectius

- Reflexionar sobre el fenomen urbà en general i el fenomen urbà valencià
- Abordar els elements i trets que constitueixen la configuració de la nostra ciutat i les seues implicacions en els ciutadans i ciutadanes
- Proposar una ciutat ideal

TALLER

DE CAP A PEUS. INDUMENTÀRIA TRADICIONAL VALENCIANA

La roba no és només un element per a vestir-se: és un clar reflex de la societat del moment. Un element viu, que varia en funció de les modes. Però també està influenciada per altres factors, com la classe social, el clima, el tipus d'esdeveniment, entre altres aspectes. Així doncs, la roba ens proporciona pistes i ens ajuda a conèixer la societat i la cultura.

Proposta educativa:

- Primària. Joc de nines. Els participants es construïran el seu propi maniquí de cartó que vestiran amb les reproduccions de les peces mostrades.
- Primer i segon d'ESO. Joc de disfresses. Per grups, i a partir de les peces de roba que se'ls faciliten, els alumnes es vestiran com a llauradors i llauradores del segle XIX, tractant d'esbrinar en quina orde han de col·locar-se cada una de les peces.

DE CAP A PEUS. INDUMENTÀRIA

TALLER

Duració 1 Hora

Destinatari

Alumnat de Primària i 1er i 2n d'ESO

Idioma Valencià/Castella

Nombre de persones de 10 a 25 persones

Dates

De dimarts a divendres de 10.00 h a 14.00 h

Objectius

- Donar a conèixer la indumentària dels valencians i valencianes dels segles XIX i XX,
- Descobrir els teixits i textures més utilitzats i establir vincles entre la indumentària tradicional i els estils de vida, zones geogràfiques, nivell adquisitiu, orde social...etc.

TALLER

EL JOC DE L'HORTA

Activitat educativa inspirada en el tradicional joc de l'oca.

A partir de la visita prèvia a la secció «Horta i marjal: els imaginaris» i del posterior taller, l'alumnat descobrirà la forma de vida tradicional de les zones d'horta i marjal de València.

Mitjançant el joc, reflexionarà sobre la importància de l'aigua com a recurs limitat i escàs i prendrà consciència de la dependència dels llauradors i les llauradores per al desenvolupament de la seua activitat.

EL JOC DE L'HORTA

TALLER

Duració 1 Hora

Destinatari

Alumnat de Primària

Idioma Valencià/Castellà

Nombre de persones de 10 a 25 persones

Dates

De dimarts a divendres de 10.00 h a 14.00 h

Objectius

- Conèixer la vida i el treball tradicional a l'horta i la marjal de València.
- Valorar el paper de l'aigua en l'agricultura i la necessitat de gestionar-la de manera sostenible.

VISITA GUIADA

EL VIATGE DE FANTASIA

Soc Fantasia. Imagineu-me de qualsevol manera perquè soc diversa, complexa i múltiple. Vos convida a acompanyar-me en un viatge per la nova exposició de L'ETNO, però vos he d'advertir que no estarem a soles.

M'acompanyaran persones sàvies, ajudants fidels... També algú més que encara no sé si vos agradarà o no. En tot cas, vull que els conegueu a tots, perquè tots són importants i necessaris.

El meu viatge comença quan vivia en la veu de les persones que em contaven i m'escoltaven. Jo les ajudava a explicar el món i compartir esperances i somnis. Ara mateix, estic un poc perduda. Visc en este món vostre en el que m'heu convertit en un tassa o en un parc temàtic, al qual em diuen constantment com he de ser perquè només em penseu d'una manera. Ja no recordeu com era. Vos sembla, que ja no soc diversa?

Acompanyeu-me en este viatge i descobrirem junts si hi ha esperança per a mi i per a tots vosaltres.

Fantasia

EL VIATGE DE FANTASIA

VISITA GUIADA

Duració 1 hora

Destinatari

Alumnat de 5é i 6é primària, ESO, Batxillerat, Cicles formatius...

Idioma Valencià/Castellà

Nombre de persones De 10 a 25 persones

Dates

10/11/26 - 18/06/27. Dimarts - divendres (10.00 h - 14.00 h) / Dimarts - dijous (16.00 h - 18.00 h)

Objectius

- Descobrir els elements del cultura popular i les fons literàries i culturals contemporànies que configuren l'imaginari de la fantasia en l'actualitat
- Propiciar reflexions col·lectives al voltant d'allò que considerem fantàstic

EL VIATGE DE FANTASIA

La Guia didàctica: El viatge de Fantasia és un recurs en línia de fàcil consulta a través de la web oficial de L'ETNO, dirigit al professorat d'educació primària i d'educació secundària obligatòria.

La proposta s'articula en dos contextos complementaris: l'aula i l'exposició permanent.

Amb anterioritat a la visita a l'exposició, i mitjançant l'ús de la Guia, es recomana al professorat la consulta d'una sèrie de recursos complementaris i la realització d'una primera sessió a l'aula (1h.) amb l'objectiu d'iniciar-se en la temàtica abordada.

Ja en el museu, el grup de visitants formarà part d'una visita dinamitzada pel Viatge de Fantasia (45m.) i participarà en una dinàmica d'aprenentatge (45 m.) en l'última sala de l'exposició: El Retorn del Viatge. Les dos sessions seran mediades per l'equip de mediació de L'ETNO.

Nota: La guia didàctica d'esta exposició estarà a disposició en el web de L'ETNO a partir de desembre del 2026.

EL VIATGE DE FANTASIA

GUIA DIDACTICA (Aula i L'ETNO)

Duració Aula - 60 min / L'ETNO - 90 min

Destinatari

Alumnat de Primària i ESO

Idioma Valencià/Castellà

Nombre de persones De 10 a 25 persones

Dates

11/01/27 - 18/06/27.
Dimarts a divendres (10.00 h - 14.00 h)

Objectius

- Apropar-se a la tradició oral i a la cultura popular valenciana com a formes de transmetre, imaginar i construir memòria col·lectiva.
- Estimular la creativitat i el pensament crític.

NARRACIÓ ORAL PER A ESCOLARS

EL VIATGE DE FANTASIA

La narració oral per a escolars és una proposta innovadora de narració oral en viu que trenca amb els formats de mediació convencionals i transforma la visita al museu en una experiència creativa i d'escolta.

Durant les sessions, narradors i narradores professionals compartiran amb l'alumnat de 3r a 6é de Primària històries i relats vinculats a l'exposició El Viatge de Fantasia, en una sessió especialment concebuda per a desenvolupar-se en una de les sales de l'exposició del museu

A través de la veu, la imaginació i la participació, la narració donarà vida als continguts i als objectes de l'exposició, despertant la curiositat, estimulants la creativitat i fomentant el pensament crític d'una manera propera, dinàmica i pedagògica.

EL VIATGE DE FANTASIA

NARRACIÓ ORAL PER A ESCOLARS

Duració 60 min

DestinatariAlumnat de 3r a 6é de primària

Idioma Valencià/Castellà

Nombre de persones màxim 50 persones

Dates15/01/2027, 12/02/2027, 12/03/2027, 16/04/2027
i 14/05/2027

Objectius

- Estimular la imaginació i la creativitat
 - Fomentar el pensament crític
 - Potenciar l'escolta activa i la participació, afavorint una experiència d'aprenentatge compartida i significativa
-

ESPANTA LA POR! Per tots Sants, monstres valencians

ESPANTA LA POR! és un projecte que divulga entre els xiquets i xiquetes l'imaginari tradicional dels monstres valencians entorn de la festivitat de Tots els Sants. Un moment idoni per a parlar de l'Home del Sac, el Butoni, la Tarasca, el Drac del Patriarca, i acostar-se a ells mitjançant les rondalles i llegendes fantàstiques de l'imaginari valencià de la por. La Biblioteca i el departament de didàctica de L'ETNO ofereixen a les escoles una sèrie de recursos educatius:

- Guia didàctica d'Espanta la por. Guia didàctica per docents per tots els curs de educació infantil i primària.
- Activitat d'animació lectora en col·legis: La Marieta i el mort i El tresor de l'Encantada
- Taller didàctic sobre la por valenciana en L'ETNO.
- Material divers sobre la por i els monstres valencians (consulta en web): disfresses, contes, bibliografia...

Tots els tallers i les activitats d'Espanta la por! tenen places limitades. La selecció de sol·licituds s'efectuarà segons l'orde de recepció via correu electrònic. El termini d'inscripció i/o sol·licitud s'obri a partir de: l'1 de setembre del 2026. Tota sol·licitud enviada amb anterioritat a la data indicada no serà admesa.

CICLE ESPANTA LA POR

TALLERS - ACTIVITATS

Duració Vore programa concret

Destinatari

Alumnat de 1er a 6é de Primària (vore projectes)

Idioma Valencià

Nombre de persones Segons activitat

Dates

Tardor 2026

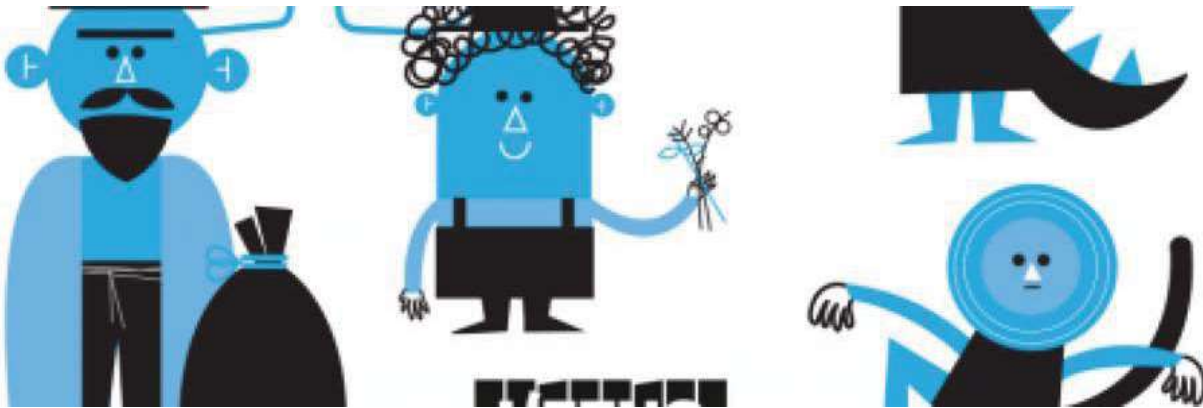
Objectius

- Difondre l'imaginari popular valencià sobre la por i treballar l'emoció de la por.
- Fomentar la lectura i el coneixement de la literatura popular valenciana.
- Propiciar la recopilació local de llegendes i rondalles.

<https://etno.dival.es/va/pagina/recursos-educatius/espanta-la-por-recursos-educatius>

GUIA DIDACTICA

ESPANTA LA POR! en l'escola - Guia didàctica i docent

Espanta la Por, ofereix a les escoles una unitat temàtica/centre d'interès per a tots els cursos d'educació infantil i primària.

Proposta, dirigida a alumnes i professors, en la qual es treballen els personatges tradicionals de la por en tots els cursos d'infantil i primària i en totes les àrees de coneixement.

Des de 2023 la guia del professorat incorpora l'actualització normativa a la LOMLOE.

CICLE ESPANTA LA POR

GUIA DIDACTICA

Duració

Destinatari

Alumnat de 1er a 6 é de Primària

Idioma Valencià

Nombre de persones

Dates

A triar per l'equip docent (recomanable: al voltant de la Festa de Tots els Sants)

Objectius

- Apropar el patrimoni cultural i les tradicions vinculades a l'imaginari de la por a l'alumnat d'Educació Infantil i Primària, oferint al professorat una eina pedagògica que permeta treballar des de diferents àrees de coneixement i d'acord amb el currículum educatiu vigent (LOMLOE).

Web: <https://letno.dival.es/es/actividad/unidades-didacticas>

ACTIVITAT A L'AULA

ESPANTA LA POR! ANIMACIÓ LECTORA

«MARIETA I EL MORT»

Animació lectora sobre el conte de la Col·lecció Espanta la Por «Marieta i el mort». L'activitat es realitza en l'aula per l'autor i la il·lustradora del conte Carles Cano i Aitana Carrasco. La dinàmica és:

- Ens presentem i realitzem un xicotet joc introductori sobre contes per a generar confiança i aconseguir un ambient relaxat.
- Carles explica el joc de les tabes i mostra una. L'os i el joc són importants en el conte.
- Carles conta el conte de «Marieta i el Mort» mentre Aitana dibuixa escenes formant una calavera.
- Ensenyem el llibre, les il·lustracions i Aitana explica la tècnica emprada.
- Carles va recitant el poema «Com es dibuixa un monstre» del llibre «29 Poemes per al dia a dia i un per a la nit», mentre Aitana, amb l'ajuda dels xiquets i les xiquetes, dibuixa el monstre.
- Els dibuixos de «Marieta i el Mort» i del monstre es queden en la classe.
- Despedida

MARIETA I EL MORT

ANIMACIÓ LECTORA EN COL·LEGIS

Duració 1 hora per sessió

Destinatari

Alumnat de Primària

Idioma Valencià

Nombre de persones de 10 25 persones

Dates

Del 10 novembre al 27 novembre 2026
Dimarts a divendres (10.00 h - 14.00 h)

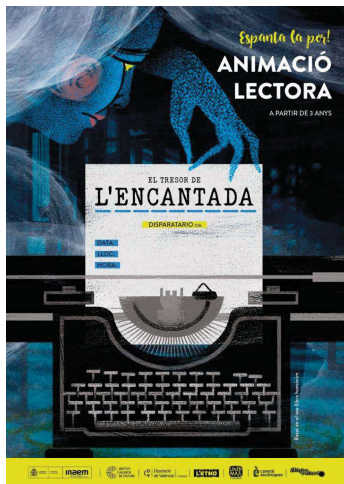
Objectius

- Apropar l'alumnat a la literatura infantil i a la cultura popular valenciana.
- Estimular la creativitat i la imaginació mitjançant la creació col·lectiva.

<https://letno.dival.es/va/publicacion/marieta-i-el-mort>

ACTIVITAT A L'AULA

ESPANTA LA POR! ANIMACIÓ LECTORA «EL TRESSOR DE L'ENCANTADA»

Activitats basada en el conte homònim d'Alicia Rubio i Joanra Estellés de la Col·lecció «Espanta la por!» L'ETNO.

Aitana i Mariola entren a L'ETNO buscant el tresor de l'Encantada, i troben en canvi una infinitat d'aventures. Una inquietant Encantada les guia per les sales del Museu i, a través dels objectes i les paraules, les xiquetes van descobrint que no tots els tresors són allò que sembla. Amb Kamishibai, objectes i ombres, contem esta història. Un viatge de llegenda dins del ric context sociocultural i natural de València.

EL TRESSOR DE L'ENCANTADA

ANIMACIÓ LECTORA EN COL·LEGIS

Duració 1 hora per sessió

Destinatari

Alumnat de 3er a 6é de Primària

Idioma Valencià

Nombre de persones de 10 a 25 persones

Dates

Del 10 novembre al 27 novembre 2026
Dimarts a divendres (10.00 h - 14.00 h)

Objectius

- Descobrir les llegendes i els imaginaris de la cultura popular valenciana.
- Estimular la imaginació i la creativitat.

<https://letno.dival.es/va/publicacion/el-tresor-de-lencantada>

TALLER A L'ETNO

ESPANTA LA POR! - MAI NO ESTEM SOLS AL BOSC

Llum, Pau, Riu i Laia estan perduts al bosc. Buscaven la iaia, que s'ha amagat tan bé que ningú no la troba. Però pel camí descobriren que el bosc està ple d'éssers fantàstics: gegants solitaris, bruixes curanderes, dracs amagats dins dels núvols i un Nyítol invisible que es menja les paraules i els records.

A la festa que han preparat, volen recitar el poema que la iaia sempre deia — però el Nyítol se l'ha menjat. Per retrobar-lo, hauran de buscar-lo dins seu, inventar-lo de nou i dir-lo en veu alta. Perquè un poema no es recorda: es fa.

Amb una lectura en veu alta del conte-poemari d'Ismael Sempere, els i les participants s'endinsaran en el bosc dels espantacriatures i descobriren que cada monstre amaga una llum darrere l'ombra. Després, entre tots, escriuran el poema que el Nyítol s'ha menjat: un poema col·lectiu per espantar la por.

Activitat vinculada a la celebració del 10 aniversari de la campanya Espanta la Por.

MAI NO ESTEM SOLS AL BOSC

TALLER EN L'ETNO

Duració 1 hora per sessió

Destinatari

Alumnat de 3er a 6é de Primària

Idioma Valencià

Nombre de persones de 10 a 25 persones

Dates

Del 10 novembre al 27 novembre 2026
Dimarts a divendres (10.00 h - 14.00 h)

Objectius

- Descobrir els espantacriatures valencians i explorar-ne el significat a través de la literatura i la tradició oral.
- Estimular la imaginació i la creativitat mitjançant la creació col·lectiva d'un poema.

FALTAR O MORIR

Esta guia sorgeix com a complement didàctic i educatiu de l'exposició «Faltar o morir. Un recorregut sobre l'absència». La mostra, exhibida en L'ETNO en 2021 tracta un dels temes que més preocupen els sers humans: el fet de morir. Com a institució dedicada a l'estudi de la societat tradicional des d'una perspectiva actual, el museu aborda la qüestió fent un recorregut comparatiu entre la mort abans (faltar, en la societat tradicional) i ara (morir, en la societat actual).

La proposta educativa es planteja des del supòsit que el fet de normalitzar la mort en l'educació i en la societat contribueix a una formació més equilibrada, més ben orientada i més humana de la persona, que ens fa mirar de front la nostra finitud, la qual conté el respecte per la vida, la pròpia i la dels quals ens envolten.

La guia didàctica replega activitats per a diferents nivells educatius (Educació Primària, Educació Secundària i Batxillerat) en diferents àmbits temàtics, en els quals es treballa el sentit de la pèrdua dels sers volguts.

Projecte a realitzar en els centres educatius.

FALTAR O MORIR

GUIA DIDACTICA PER CENTRES

Duració

Destinatari

Alumnat de Primària, ESO, Batxillerat, Cicles formatius

Idioma Valencià/Castellà

Nombre de persones

Dates

Plena disponibilitat en línia

Objectius

- Sensibilitzar i fer reflexionar l'alumnat i les famílies sobre el tema de la mort.
- Promoure l'anàlisi directa del patrimoni material i immaterial funerari.
- Promoure el treball en equip.

<https://letno.dival.es/va/actividad/faltar-o-morir-guia-didactica>

2238. PATERNA, LLOC DE PERPETRACIÓ I MEMÒRIA

La Guia Didàctica de l'exposició 2238. Paterna, lloc de perpetració i memòria, exhibida en L'ETNO el 2023 recull activitats per a diferents nivells educatius en diferents àmbits temàtics, en els quals es treballa la memòria democràtica i el coneixement del succés històric viscut durant la repressió franquista en el municipi de Paterna (València). El programa ha estat concebut amb l'objectiu que col·legis, instituts i altres centres educatius puguin fer ús dels recursos generats una vegada conclosa l'exposició. Els centres poden descarregar-se el material en línia compost per:

- Programa didàctic.
- El lloc de la veritat. Guia per a conèixer i reflexionar sobre els elements relacionats amb la repressió franquista conservats al Cementeri Municipal de Paterna.
- Recursos. Material complementari per a la realització de les activitats proposades en tots dos documents.

Projecte a realitzar en els centres educatius, elaborat pel Departament de Memòria Democràtica, L'ETNO i el Museu de Prehistòria de València de l'Àrea de Cultura de la Diputació de València.

2238. PATERNA

GUIA DIDACTICA PER CENTRES

Duració

Destinatari

Alumnat de Primària, ESO, Batxillerat, Cicles formatius

Idioma Valencià/Castellà

Nombre de persones

Dates

Plena disponibilitat en línia

Objectius

Propiciar el coneixement i la reflexió crítica del succés històric viscut durant la repressió franquista en el municipi de Paterna (València)

<https://etno.dival.es/va/actividad/fosses-guia-didactica>

JOC PER CENTRES EDUCATIUS

ENROL, LA CIUTAT I ELS SEUS HABITANTS

ENROL permet al professorat aprofundir en qüestions i temes vinculats a la cultura tradicional valenciana. A través de l'audiovisual i de dues baralles de cartes, s'aborden temes com el concepte d'identitat, la societat tradicional valenciana (costums, desigualtats socials i de gènere...), el territori valencià, els fenòmens migratoris i els processos de desenvolupament socioeconòmic, tecnològic i cultural propis dels segles XIX i XX.

El joc ENROL, està compost per:

- Un audiovisual (9 min aprox), en format digital i en CD, permet a l'alumnat contextualitzar el joc i divulga la informació necessària perquè puguin respondre correctament a les qüestions plantejades per les cartes-pregunta
- Una baralla de cartes il·lustrades sobre 17 personatges de la societat valenciana de principis del segle XX. Cada individu es troba representat en quatre cartes que relaten, de manera individualitzada, una vivència i/o una experiència personal.
- Una baralla formada per 34 cartes-pregunta amb qüestions relacionades amb l'audiovisual.

ENROL

JOC PER CENTRES EDUCATIUS

Duració

Destinatari

Alumnat de 3r i 4t d'ESO i Batxillerat.

Idioma Valencià/Castellà

Nombre de persones 32 jugadors/es

Dates

Plena disponibilitat en línia

Objectius

Conèixer la vida, tradicions i dificultats dels habitants valencians de les ciutats valencianes de principis del segle XX.

Web: <https://letno.dival.es/va/actividad/cursos-i-tallers/enrol-la-ciutat-i-els-seus-habitants>

PROCEDIMENT DE SOL·LICITUD

Les visites guiades i les activitats del programa educatiu de L'ETNO es reservaran a través del correu electrònic: didactica.etnologia@dival.es.

Per a formalitzar la reserva, caldrà facilitar les dades següents:

- Centre educatiu
 - Municipi
 - Codi postal
- Persona de contacte
 - Telèfon
 - Correu electrònic
- Edat i/o nivell educatiu de les persones participants
- Nombre de persones participants
- Activitat o activitats seleccionades
 - Horari
 - Idioma

Informació addicional

Horari de les activitats educatives:

Matins:

de dimarts a divendres, de 10.00 a 14.00 h.

Vesprades:

de dimarts a dijous, de 16.00 a 18.00 h.

Transport públic

Autobús:

EMT, línies C1, 28, 94 i 95.

Metro:

Túria (línies 1 i 2).

Àngel Guimerà (línies 1, 2, 3, 5 y 9).

Tramvia:

Reus (línia 4).